

**PREDIKAN VI D HÖGMÄSSA MED NATTVARD PÅ 15:E SÖNDAGEN EFTER
TREFALDIGHET DEN 1/9 1940**

I GAMLEBY KYRKA.

TEXT MATT 6:24-34.

PSALMER: 207:1-3, 339:3-4, 317:5-6, 317:3-4, 47:3, 307:1-3, 104:2, 194:1 ff, 244:4

I Jesu namn. Amen

Låt oss bedja.

Sörj för mig, o Fader kär!

jag vill icke sörja

För den dag, som än ej är,

Och förveten spörja. (Sv.Ps 319:1)

Vi fira idag "De gamlas dag". Och det är en underlig skickelse, att det just den dagen skall vara bekymren för uppehållet, som genom evangeliet ställes fram till vår betraktelse. Ty ålderdomen är ofta bekymrens tid: var skall jag få en bostad?, vem skall ta hand om mig, ifall jag själv inte orkar mer?, hur skall pensionen kunna räcka osv. osv. Hela människans liv präglas av dylik oro, men oron når icke sällan sin höjdpunkt, när gråhåren nalkas.

Texten kan då förefalla oss något brysk. "Den angelägnaste omsorgen" står det som överskrift över det stycke ur bergspredikan, som är evangeliet på 15:e söndagen efter trefaldighet. Söken först Guds rike och hans rättfärdighet!" Bekymmer för bröd är bundenhet vid Mammon, slavtjänst åt honom. Är då den jordiska sidan av livet alldeles utan betydelse? Gagnar jag icke nästan med att sörja för mig själv, så att jag slipper ligga någon till last? Den vårdslöse, som alltid litar på att andra ska ta hand om honom, han kan väl icke vara mer i överensstämmelse med Guds vilja än den, som gör vad han kan för att få utgifter och inkomster att gå ihop? Finns det något, som är okristligt, så måtte det väl vara, den ansvarslösa "understödstagarandan", som länge nog har haft vind i seglen? Så sorglösa som fåglar och liljor har människor icke rätt att vara, ty deras sorglöshet kommer då att mycket kännbart och obehagligt gå ut över andra, som får bära bördan av deras lättingliv. Allt detta låter sig sägas. Men säger man så, då räknar man i tysthet med, att det enda som finns är människor, ingen Gud och ingen Försyn i världen. Det kan tänkas, att både vårdslöshet, slöseri och bekymmer är lika misshagliga i Guds ögon: den slösaktige tänker icke på att nästan finns, och därför bryter han mot Guds bud; den bekymrade tänker icke på att Gud finns, och därför bryter han mot Guds bud. Det går mycket bra att vara arbetsam och sparsam men samtidigt vara lugn och förtröstansfull som ett barn.

Jesu maning till sorglöshet i det jordiska och hans befallning att vi framför allt skall söka Guds rike - dessa 2 ting, som vi se i vår text - bottna icke i den uppfattningen, att det världsliga är betydelselöst och oviktigt. Det är tvärtom så betydelsefullt och så viktigt, att Gud från

början beslöt att själv överta den saken och lägga det jordiska omedelbart under sin spira. Därför Skapade Han Jorden och allt vad därpå är, och sörjde åren framåt för att det skulle bli regn, solsken, växter och djur, ved och annat bränsle, läkemedel, o. dyl. på hans jord, och han lagar ännu idag, så att det finns tillräckligt mycket av allt detta - trots att hans små människor krånglar till det hela genom att torpedera hela fartyg med livsmedel, bomba förråd för varandra och fara fram med tanks och stridsvagnar över sädesfälten i stället för att meja och tröska och mala säd och för övrigt vara "goda vänner och trogna grannar". Det måste vara ganska tålamodsprövande att ha ett sådant jordklot med sådana människor på, men än har Gud inte förlorat tålmodet. Även i år växer det på åkrarna, fast de flesta klagar över att det växer för lite - alldeles som om vi hade förtjänat att överhuvud taget få någonting. Tacksamhet, det är vad som anstår oss i detta år 1940.

Vår text är en levande enkel undervisning om 1:sta artikeln: Jag tror på Gud Fader allsmäktig, Himmelens och Jordens skapare. Och att vår Frälsare var mån om att hålla även denna tro vid liv, det kan vi se därutav att när han skall lära sina lärjungar att bedja, så lär han dem även denna bön: Vårt dagliga bröd giv oss idag. Att Guds barn skulle bedja så, det berodde inte på att de skulle bli utan mat, om de råkade glömma bort, att bedja den bönen - "Gud låter sin sol gå upp över både onda och goda och han låter det regna över både rättfärdiga och orättfärdiga." - men den bönen om vårt dagliga bröd, den skall vi såsom Luther säger bedja för att vi måtte "erkänna allt gott såsom en gåva av Gud och med tacksamhet mottaga vårt dagliga bröd." Vi behöver inte tigga Gud om någon särskild nåd mot oss i det timliga, utan vi behöver få ögonen öppna för den nåd, som redan finns där - i varje dags rikedomar - och så kunna bli tacksamma människor.

Kan du säga någon enda gång då du fick mindre av Gud än du förtjänat? Kan du ens säga någon gång, då du led verklig skriande nöd utan att hjälp kom i någon form genom vänlighet utifrån? Genom godhet från Gud och människor? Ser vi tillbaka, finner vi nästan alltid skäl, att förvåna oss över att allt gått så bra som det ändå gått för oss. Ser vi tillbaka, så finner vi anledning till tacksamhet Varför skulle vi då se med oro mot framtiden? Vi har ju ändå lärt oss att om vi fruktade tidigare, så kanske vi visserligen fick en och annan prövning att bära, men just det som vi fruktade skulle hända, det hände ofta nog inte - det var något helt annat tråkigt, som blev vår lott. Då kan vi väl lära oss, att det är meningslöst att gå och frukta saker och ting i framtiden - det som skall ske med oss, det kan vi ändå sällan räkna ut. Tillvaron är ett krig och därtill ett överraskningarnas krig. Eller också var vi oroliga för en sak, och den där tråkigheten, den fick vi visserligen på oss, en vacker dag hände just det där som vi gått och befarat - men det var inte alls så farligt! Det var värst, innan det hänt, bara man väl kom in i det, så gick det utmärkt. D.v.s.: det enda verkliga lidande vi hade av saken var oron, innan det skedde - vårt onödiga bekymmer, som vi själva lagt på oss. Då kan vi väl för framtiden lova att låta bli sådana bekymmer. "Var dag har nog av sin egen plåga" och "den Himmelske Fadern vet, vad vi behöver".

Du som är gammal! Din hälsa kan stå bi länge än. Och gör den inte det, så vet du väl, att den gamles död ofta är lätt och hastig: ett barn får kämpa vida längre innan det släpps fram till himmelens port. Du har kanske vänliga människor omkring dig, som hägnar din vandring, kanske barn och barnbarn - är det icke något att tacka för? Du har kanske en sparad slant - var tacksam att du lever i ett fritt folk där du får behålla det som är din egendom. Och har du inte det, står du ensam och tomhänt, så vet du ju, att någon nöd behöver du icke lida, icke i Sverige i våra dagar. Det finns hem, som väntar på dig, många sorters hem, och Ålderdomshemmet är icke det sämsta av dem, inte i Gamleby. Att ha kunnat leva och hålla sig upprätt så länge, som du nu kunnat, är en heder och alla skall visa dig den ära, du förtjänar - alla aktar dig och vördar dig på din ålders höst. Den högtid som vi nu fira, innebär i sitt slag en stor hedersbevisning mot dig från omtänksamma församlingsbor.

Kan vi nu se med tacksamhet på det, som blivit oss givet, mitt i betryck och brist - vi lever ju alla i syndens värld: i den världen finns ingen fullkomlig lycka för någon människa - men kan vi vara trygga i Guds händer, när det gäller det jordiska, trots allt, då innebär detta en frigörelse, en avlastning för sinnet. En fast och vilsam tro på 1:sta artikeln - Guds omsorg om oss - gör det möjligt att rikta blicken mera klarsynt mot den 2:dra och 3:dje artikeln: Kristus och Anden. Befrielsen från omsorgen om det timliga låter oss se "Den angelägsnaste omsorgen". Kan vi säga: "För mat och dryck vi undfått här, dig vare pris, o Fader kär", så kan vi också fortsätta så: "Oss alla av det brödet giv, Som skänker världen evigt liv!"

Och denna fråga efter det eviga livet är högst av (?-)för alla människor, och inte minst för den gamle. Till vår livslängd kan vi med allt vårt bekymmer icke lägga en aln. Det gäller att få sikte på allvaret i Dödens närhet och att ta Herrens stränga ord efter bokstaven: "Söken först Guds rike och hans rättfärdighet!" Bekymmer överhövan om det dagliga brödet är trældom under Mammon, och vi kan icke tjäna både Gud och Mammon: vi måste bli fria från endera av de 2 tjänsterna. Tron på Guds omvårdnad om oss befriar oss från tjänsten hos Mammon: nu kan vi helhjärtat gå in i Gudstjänst, d.v.s. vi kan fråga så, som vi bör fråga, när Döden närmar sig: O, Gud, hur skall jag komma därtill, att jag får skåda ditt ansikte?"

Det är underligt med den som åldras. För varje steg han tar mot livets afton, dess närmare kommer han i sitt sinne livets morgon. Ju äldre han blir, dess mera sysslar minnet med barndomens händelser och gestalter. En gammal människa talar ofta icke om någon annan tid i sitt liv än om sina första blommande år på jorden; de närmast förflutna 30 eller 40 eller 50 åren hoppar hon liksom över. Men samtidigt som själen så rör sig bakåt i tiden, rör den sig också framåt, mot det som skall komma: steget över tröskeln in i dödens och evighetens värld. Ibland kan den gamle stå där såsom Moses "på Pisgas höjder", på Nebos berg och se in i det Heliga Landet, se över gränsen och skymta världen på andra sidan.

Även för det eviga livet får vi Dagligt Bröd av Gud. Ordet är själens rätta spis i den hungern. Och Ordets "stjärna och kärna" är Kristus, han som kallade sig själv för "livets bröd". Den som äter det brödet, han har ingen anledning att frukta, varken för döden eller för den yttersta

domen. "Ty detta är evigt liv, att de känna dig den ende sanne Guden och den du har sänt, Jesus Kristus." Och Jesus själv bekräftar detta ord med sin uttryckliga förklaring: "Den som hör mina Ord och tror honom, som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke under någon dom utan han har övergått från döden till livet." Så må du då i fullkomlig trygghet förlita dig på Guds förlåtelse och Guds kraft, som är utanför dig och som är verksam och levande, även när ditt hjärta icke känner någonting. Detta är av stor vikt att hålla i minnet, särskilt om man är gammal. Ty ibland - torkar känslolivet ut, när man åldras: man har icke längre några starka förnimmelser av Gud, icke något känslosvall i hjärtat. Då kan man börja tvivla på att man är en sann kristen, omvänd och pånyttfödd. Och härtill kommer, att det sista modet beträffande kristendomen innebär en kraftig avgudadyrkan av den unge, nyomvända kristne. Det andliga livets utveckling i våra dagar är ur en synpunkt en utveckling mot allt större andlig omogenhet - ibland har man det intrycket, att hela beskrivningen av en kristen människa bara passar på ungdomar i brytningsåren - när man är kommen till hög ålder skulle man med viss nödvändighet vara svagare som kristen eller rentav oduglig till att vara en "riktig" kristen, med alla de tecken på "förvandling" som den modernaste katekesen i "moralisk upprustning" uppställer. -- Vad skulle det vara för en Gud, som vore bunden av styrkan i människans känsloliv och kroppskrafter. Du, som är gammal och som kanske märker, att hjärtat är trögare nu, att några starka rörelser i själen inte längre blir dig beskärda, du må veta att detta i Guds ögon ingenting betyder. Ett fattigt känsloliv, en själs utslitenhet kan lika litet rubba Guds nåd som ett brutet ben eller en svår snuva kan göra det. Frälsningen ligger i Guds händer och icke i våra egna. Det kommer inte an på vad du känner utan på vad Gud gör. Han väntar av dig att du tror på hans ord. Inför en ärlig och pålitlig människas ord frågar du icke, om hjärtat känner något särskilt, utan du tror på vad hon säger rätt och slätt. På alldelse samma sätt väntar din Gud, att du skall tro på hans ord. Försök icke vara en ungdom! Var ett Barn i stället! Kristus har sagt: "Den som icke tager emot Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig ditin." Men för att du skall vara riktigt trygg så har Gud givit dig utvärtes ting att fästa öga och öra på: ordet och dopets vatten, nattvardens bröd och vin. Under medeltiden menade man att "dagligt bröd" i Fader Vår, det betyder ingenting annat än nattvardsbrödet. det är en feltolkning, men en rörande feltolkning, som vittnar om glädje vid nattvarden och föga av onödig oro för livsuppehållet. Vår tid, som har ringa hunger efter altarets sakrament men i stället gjort levnadsstandarden till sin ende Gud, har på det hela taget fått livets mening värre om bakfoten än medeltidens människa.

Idag dukas bordet med den Heliga måltidens oansenliga håvor. Den som i barnslig tillit går fram och mottager brödet och vinet, han eller hon tar också emot löftet om all Guds kraft och välsignelse för sin sista stund och för färden över Dödens älv. Amen.

14) 1/9 — 22/9 1940

15.3.0. Med. 18.0.0. Med.

9-ky	29/9	1/10	13/10	20/10	27/10
Ma. d.	30.9.14.	4.10.14.	22.10.14.	28.10.14.	?
anvan	10k	10k	10k	10k	?
Dr. Filtom.	Nr. 1935.				

15/9 ^{orettus} maskinarkivien
17.0. Med

du neu hae f~ltomus dig
 Sell mig f~ltom f~n boken
 Log f~r dig vill sk~nka mig
 Vad jag har av v~rden.
 Ansv.

~~Skriptal~~ Fred. v. H~gum. m. H. Pt. N.
 i 9-ky k. 1/9-40. 15 S. e. Med.

Skriptal: Jos. 40: 29-31a.

Er. : Matt. 6: 24-34,
 "De g~nles dag".

Palmer:

- ~~104:1-3~~ 207:1-3
- ~~339:3-4~~ 339:3-4
- ~~207:1-3~~ 317:5-6
- ~~317:3-4~~ 317:3-4
- ~~47:3~~ 47:3
- ~~324:1-4~~ ~~324:1-4~~ 307:1-3
- ~~104:2~~ 104:2
- ~~194:1 B.~~ 194:1 B.
- ~~244:4~~ 244:4

7 J~n namn. Ansv.
 det ~r b~sta.
 J~t: f~r mig, o sk~nka k~r!
 J~t vill icke s~ja
 f~r den dag, j~rle ~r p. ~r,
 Sell f~r~eten g~nja.

svaren, de vet du ju, att nya
mödel betyden de rike lilla,
rike i Sverige i våra dagar.

Det finns hem, som vetar
god dig, många parten hem,
och skiljnings konungas de

rite de sänta av den, inte
i Samuel. Att ha konungat
leva och hälla sig upprätt

de länge, som du nu konungat,
är en heder, o alla skall
vara dig den hede, du för

tyvärr - alla aktar dig
och vetar dig om oliv
olens höst. Den höglid som

vi nu fria, innehåll och oliv
heller höglid med dig och
färd konung frönligheter.

Kan vi se de med färd
konung om det, i blivit om givet,
mitt; betykt och blivit - vi

leva ju alla; ignorer värld;

i den världen finns riken full.
konung. tycker för slaget med
- men skan de vare frägn;

Guds händer, var de gäller det
den konung, trots allt, de innehåller
detta en frägn, en aktning

för minna. En fast och vilken
för om 1:sta art. - Guds omväg,
om om - det med vilket all

riktiga thickan mera klarhet med
den 2:da och 3:de art.: thickan
och Anden. Reflexion fr omvägen

om det inverkan total om de
" Den angelägnaste omvägen ". Kan
vi säga: " För med och dyck vi

med fast kon, lig vare ju, o
Yador kon, de Kan vi verka
för kon de: " Om alla och

Det trots givet, som skänker
vet den vergen vis! "
Den denne fraga eller

det varga livet är högt om us

1) Det är 20. Novem "på Priggen höjden" och de är i det heliga skudet, de över gränser och skymta världen för andra ridare.

Även för det stora liest för vi dopligt Bröd av Gud. Ordet är själens rätta väg i den hundra. Den de- det "stanna och känna" är Kristus, som som kallas sig själva för "liests bröd".

Det som äter det brödet, som har mig orolig att frukta, varken för döden el- Det för den yttersta sinnen. "Ty detta är svigt till, att de känna dig som sude samma Gud som du du har rätt, Jesus Kristus: "Den som själv bekänner detta ord med sin uttryckliga förklaring: "Den som har minia Ord och tror

Den som har minia Ord och tror

konom, som har rätt mig, den har svigt till och kommer inte under någon dom utan som har övergått från döden till livet. "Ja, när du är i fullkomlig trygghet för ditt liv på Guds förtroende och Guds kraft, som är utanför dig, och som är verkbar och beaktad, även när ditt hjärta inte känner någon ting. Detta är en stor skit att hålla i minnet, särskilt om man är gammal. Ty ibland - ickelittill men ibland - tar man känns livet ut, när man ~~är~~ ^{älskas} man har inte längre några stora förminnelser av Gud, inte vgt kärlek i hjärtat. De kan man för- ja tvivla på att man är

Den som har minia Ord och tror

Den som har minia Ord och tror

Den som har minia Ord och tror

